

Justitsministeren (Mellemann): Jeg veed ikke, at det nogenstunde er negtet en Arrestant at indgive en saadan Klage. Det vilde jeg anse for ganske ulovligt.

Berg: Jeg tør ikke gaa vidtløftig ind paa den Materie, her nu er drøftet i længere Tid. Jeg er ikke sikker paa, at den Sag, her omhandles i Forespørgselsens tre specielle og ene almindelige Punkt, har været fuldstændig tjent med, at der har været indført i Debatten flere forskellige Forhold, som ikke kunde siges at ligge i selve de Spørgsmaal, der her ere rettede til den høitærede Justitsminister. Jeg er endog tilbøielig til at tro, at enkelte Udtalelser, der ere faldne udenfor disse Spørgsmaal, snarere have skadet selve disse Spørgsmaal, end de have gavnet dem. Jeg skjønner iøvrigt ikke rettere, end i alt Fald at vi Lægsfolk maa have faaet et høist pinligt Indtryk af den efter Justitsministerens Forklaring bestaaende Retstilstand her i Landet. Man taler om — det talte man om tidligere i alt Fald — at vi ere en af de frieste Stater i Verden, og man taler endnu om, at vi i stor Udstrækning have personlig Frihed her i Landet. Dette passer slet ikke, hvis det virkelig er sandt, hvad den høitærede Justitsminister mener, er den bestaaende Retstilstand her i Landet og hans Forhold dertil, som ansvarlig Justitsminister; thi jeg skjønner da ikke rettere, end at Enhvers personlige Frihed er afhængig af ca. 100 Menneskers personlige Skjøn. Ministeren yttrede, at da disse Masseanholdelser vare foretagne efter en Forhørsdommers Ordre, var derved Intet at gjøre, og det endog ikke blot ved en enkelt Anholdelse, men ved Masseanholdelser; den Vedkommende havde da kun at klage til høiere Domstol over Forhørsdommerens Forhold; Ministeren kunde ikke gribe ind her. Hvorledes er den Anholdte da stillet? Ja han skal inden 24 Timer stilles for en Dommer, siger Grundloven. Det sker nu ikke altid, har jeg hørt, men selv om det er forsømt, veed jeg ikke noget Tilfælde, hvor den paagældende Dommer har lidt nogen Ulempe derfor, han har maaske faaet en mild Frettesættelse af en høiere Domstol, forsaavidt Saadant overhovedet er kommet frem. Men hvad bethyder nu denne Grundlovbestemmelse i Praxis om, at den Anholdte skal stilles for en Dommer inden 24 Timer? Saaledes som det har udviklet sig, har den vist faaet en altfor liden praktisk Betydning. Jeg indrømmer, at der er en Grundlovbestemmelse om, at en Kjendelse om, at han skal underkastes Varetægtsfængsel, kan følges til høiere Ret, men det er nu det

Ulykkelige, dels at der gives ikke saa Mennesker, der, saaledes som f. Ex. den fremmede Stomagervend, som her har været Tale om, ikke kjendte denne Bestemmelse, dels er der dernæst ogsaa mangfoldige Betænkeligheder ved at søge den bragt i Anvendelse. Det er antydet, at alle saadanne Forsøg af den Arresterede paa at gjøre sin Ret gjældende ved Klager eller paa anden Maade mod Forhørsdommerens Villie eller Dulle eller ham til Ubhagelighed, kunne straffes paa den Arresterede paa mangfoldige andre Maader. Det er jo en almindelig Erfaringsætning for de Vedkommende. Men saa er det dernæst saaledes, at denne Kjendelse om Arrest bliver som Regel aldrig underkjendt af høiere Retter. Jeg vilde gjerne ønske at vide, om man har statistiske Oplysninger i disse Sager, om man har gjort sig Umage for at faae at vide, hvor ofte Kjendelser om Anholdelse efter Grundlovsforhøret ere appellerede, og hvor ofte disse Kjendelser saa ere blevne underkjendte. Jeg tror ikke, at man har disse Oplysninger, men har man dem, ville de snarere bekræfte end modsigte, hvad jeg her har udtalt, at Retten til Kjendelsens Appel faktisk ikke giver nogen Garanti for de Flestes Vedkommende. Thi vel hedder det, at Ingen maa underkastes Varetægtsfængsel for en Forseelse, der kun medfører Straf af Bøgebøder eller simpelt Fængsel, men Straffeloven er heldigvis i saa mange Bestemmelser saa lag, saa vid og rummelig, at den sagtens begrunder en Antydning af eller Forventning om den og den Forseelse, der ved Anholdelsen menes at være begaaet, hvis Vedommelse kan ventes at gaa udover denne Grændse, og naar saaledes Retspleien efterhaanden mere og mere er gaaet bort fra den Aand, i hvilken denne Bestemmelse er indført, og naar vi have en Straffelovgivning, hvorunder der temmelig let kan paalægges Varetægtsfængsel trods al Udsigt til, at Dommen kun vil gaa ud paa simpelt Fængsel, bliver den Bestyttelse, den Anholdte har faaet ved Grundlovsforhøret, nemlig at en Kjendelse skal affiges, inden Varetægtsfængslet med dets Ulemper kan paalægges, temmelig illusorisk. Faet bliver altsaa, at er der en Forhørsdommer, der forlanger en Anholdelse eller en Masseanholdelse, ere de Vedkommende færdige, Ministeren kan ingen Ting gjøre, thi Sagen ligger under Forhørsdommeren. Ja, de kunne vel klage til en høiere Ret og faae Afgjørelse der efter Forløbet af et Aar eller to eller tre, og saa kan den paagældende Dommer faae en Frettesættelse, som ikke bethyder det Allermindste, han bliver siddende i sit Embede alligevel. Hvornaar har en Forhørs-